

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari" u svakom pokvrtu. Narodna poslovica.

Oglas, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašje itd. šalju se napolnicom ili poštom pošt. stacionice u Beču na administrativnu listu u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbroju.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravičtvu u otvorenom pismu, za koji se nepleća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdatelj Stjepo Gjičić. — U nakladi tiskare A. G. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Poslanstvo Chlumec-koga.

Dne 28. prošloga mjeseca bacio je brzoglav u svijet vijest, da je cesar i kralj Fran Josip pozvao u Isel poznatoga kolovodju njemačkog liberalnog veleposjeda i člana gospodske kuće u Beču, baruna Chlumec-koga. Sljedećega dana bijaše primljen u dugotrajnu audienciju.

Razumije se samo po sebi, da je ta neočekivana vijest u ovo mrtvo doba godine morala da iznenadi sve političke krugove monarhije. Sve političke stranke stale su nagadjati o pozivu i audienciji u Islu.

Glasila njemačkih stranaka bijahu jure izvan sebe od radosti, nazivajući u Chlumec-koga spasitelja Niemstva i Austrije. Obćenito pripisivalo se veliko znamenovanje posjetu baruna Chlumec-koga u Islu.

Poslanstvo baruna Chlumec-koga ostalo je dugo vremena zagonetnim. On je radio neumorno, nu reč bi, da nije hotio odmah nikomu odati svoga načrta. Nu to nije moglo dugo stati tajnom.

Prvi njegov korak bio je posjet ugarskomu ministru - predsjedniku Szell-u u Ratou, drugi bio je saziv ustavovjernih veleposjednika na sastanak, koji se 3. t. mj. držao u Beču. Upada bez sumnje u oči, što se njemački spasitelj Austrije prije svega obratio na podporu ministru Szellu. Magjari imaju razloga, da budu zadovoljni, jer eto novoga dokaza, da se i austrijska politika, a po tom i čitava politika monarhije, mora ravnati prema njihovoj volji. To je u ostalom naravno. Niemi i Magjari znadu se do prilike zgrabiti; no kad se radi o tom, da se spasi dualizam, da se spasi naime politiku, naperenu proti Slavenom, tada se lahko sporazumiju, tada se moraju sporazumjeti, tada je nužno, da se međusobno podupru, jer je to uvjet, uz koji se jedino dualizam može da održi. Prema tomu posjet baruna Chlumec-koga barunu Szellu dovoljno otkriva namjere novoga spasitelja Austrije.

Pošto je primio napulke i savjete od madjarskoga ministra predsjednika valjalo mu da obračuna sa njemačkim strankama u Austriji. Najprije pozove njemački veleposjed na sjednicu. On je i sam to sjednici prisustvovao. Njegovi prijatelji zahtijevali su taj promjenu sadašnje vlade, koja da se je izigrala jezikovnimi naredbami.

Poslanstvo baruna Chlumec-koga imalo je tu svrhu, da izravna neizrave parlamentarne odnose u Austriji, da učini carevinsko vieće sposobnim za život i djelovanje.

Madjarski ministar predsjednik obećao mu je bez dvojbe moraluu pomoć, ali kod svojih zemljaka i suplemenika nenadje dostalna odziva. Njemački skrajni življji kažu, da se je za njih Chlumec-ky davno prebujio i da treba njima u ovom ozbiljnom času muža sadanosti, muža, koji je iz Pula i radikalna, Niemca od pete, Stuj. ave. I glasila ostalih njemačkih kapetajnika pisala su sa nepouzdanju osobne vrline i sposobnosti. Barun Chlumec-koga a da bi on i siri izmiriti i zadovoljili opozicijom svoje stranke.

Skoro svi njemački govori izjavise, da oni stoje nepomično na poznatom duhovskom programu, da se protiv svakom pokusu iznenađenja stranaka u Austriji, koji se protiv njihovom programu.

Prva i glavna točka toga programa jest ukinuće jezikovnih naredba za Česku te proglašenje njemačkoga jezika državnim jezikom. Na provedenje prvoga neće nikada pristati Česi i njihovi saveznici, a njemački jezik neće, nemože i nesmiije nikada priznati nijedan Slaven Austrije.

Barun Chlumec-ky morao je brzo uvidjeti, koli neizmerno težka jest zadaća izgladiti postojeće oprieke između pojedinih naroda Austrije, te pripraviti to za tole parlamentarno djelovanje državnoga zastupstva.

Pod toli ogromnom poteškoćom klonule bi sile i državnika prve vrsti, a kamo li neće sile običnoga čovjeka. Barun Chlumec-ky uvidio je, da on toj zadaći nije dorasao te izvijestio u tom smislu Njegovo Veličanstvo.

Što je sada? Tako se pita svatko, komu je stalo do sudbine Austrije u obće de obstanaka monarhije.

Ministar predsjednik grof Thun nije hotio, ili nije mogao okrenuti državni voz za čitavog trajanja parlamentarnih praznika od početka febrara t. g. do danas, niti za jedan palac na pravu kolotečicu. Ono stanje, u kojem se nalazila naša pola monarhije prije punih 6 mjeseca vlada i danas.

Podpuni razdor među narodnostim, obće nezadovoljstvo na sjeveru i jugu, iztoku i zapadu monarhije. Ova neizvjesnost, ovo nezdruvo i abnormalno stanje nemože dulje trajati. Grof Thun morati će, da se odluci za neki drugi pravac politike ili da odstupi i prepusti svoje rjesto drugomu, sposobnijemu i višestijemu od sebe. Dogoditi će se po svojoj prlici ovo posljednje. Nastaje samo pitanje, gdje uzeti muža, koji bi hotio preuzeti ovako razklimanu i neurvedjenu ostavštinu grofa Thuna, i gdje se nalazi osoba, koja bi mogla tu

ostavštinu valjano urediti. Pitanje je naime to, da li će potražiti kruna takvu osobu među pristasa današnje većine ili manjine carevinskoga vieća. Bilo jedno ili dugo, svakako se hoću muževa izvanrednih vrlina i sposobnostih, koji bi htjeli i znali stvoriti u monarhiji posve druge, zdrave i normalne odnose.

Slavene Austrijske čeka bez dvojbe velika zadaća, možda i nova težka kušnja. Tu zadaću moći će da rješena koristi svoju i monarhije, jedino tada, budu li u svih načelnih pitanjih složni i jedinstveni. Kušnji pako, ma i najtežoj, odoljeti će, ako budu stali na okupu i na obrani prohibitaka svih Slavena zastupanih u carevinskom vieću — ako budu svi za jednoga a jedan za sve. Samo sloga i jedinstvo očuvati će austrijske Slavene od svih pogibeljih, koje njim pripravljaju njihovi stari dušmani.

Menotti Garibaldi u Trstu.

(Pjesma na kraju).

Pozdravite ga kao kralja židovskoga! Već iz daleka kriľahu oljje ruke na pozdrav! Još bijaše u Mjetnici, kad mu nazvaše dobrodošlicu u ime ciele Regione Giulia. Kroz usta "Piccola" nesposanosti od gradskih laguna do bujnog Kvarnera složiše sve glasove u jedan glas, da ih čuje, njih palijke, gorostas on, koji se spravljao u poljode. Slava! Volika slava! Keeri izmelove obukose se u hiejinu i namazuse ostne erljumotom, da dotekaju uzidanoj Mesiji, te da mu ostave viľjivi trag poljubaca s ustana njihovih.

I dođe! Nije došo na tovarćicu, već s dinom sukľjajom parnjatim, koju mu netko na razpolganje poslavi, da pohodi, da odkuljuje. Tako zaljeba „Progresso“! Nu prefekat u Judeji, bezbošnjak, nepisli mu se izkratili usred grada, nego malo dalje. Ali ništa zato! Brzi vranci doveste će ga u sredinu naroda, u hran gospodnji, gdje se čuvaju deset zapovijedi njegova oca! A da mu putem prodje vrijeme, pratit će ga dva odabrana sina nesposanog naroda, po naravi vrlo razgovorna, jer — jedan ujeri sukno laktom, a drugi šalje bale bakalaru u kraljevsto Dalmaciju.

Ali hip, hip, hur! Evo Mesije! Iskrevan se, stupa pomljivo nogom na nespašeto tlo, i gde čula! Kamen pod njegovim nogama se uvrinu i ostane na kamenu otisak njegove noge. Kamen će biti prenesen u viećnicu, da ga rabini svaki put prije viećanja poljube i prilikom poplat a njegove cijele, na kojoj se razpoznaje otisak firme „Lissa, Novara e Costozza“ nadahnu se, da se budu mogli, osolito u pitanju seobe barbara u posvećenu zemlju, uzdignuti nad petu.

A liep ti li je ovo Mesija! Slika i priika oca svoga, krupan, jak, a gusta mu vranca kosa na pleća padajala, kao lavu griva. Tako nose viasi Bogom nadahnuti pjesnici, a i poznati sarlatani. Tako ih je nosio prije Mesijina pohoda mudrac i prorok Horis, nu sada će ih ostriet, jer se ne pristoji obćenom smrtniku, da se pleto poput velikog meštra.

A mogue ti je novi Mesija! Snažna njegova ruka razmrskala je već u Grčkoj hrabre legije velikoga Padisuba, a neovite groznice na njegovu zapovied zapušile nosevarna rumska polja, koja se izsušise i radľaju žitom i vinom svakoćkim, tako da se nestalo glada u blazenoj zemlji. Poslušiv se rukom bogatog princa, i preko Oceana dopre moć njegova — a to sve se koristi i slavu svoga odabranoga naroda!

U svojoj čednosti priznaje on, da je tako moguću po vlastitoj sili, već sve pripišnje olem svomu, koji ga nadahnjuje! Otac njegov uljezao je samodrug u Neapolis i grad je pao pred noge njegove, a bio bi oteo i drevnu Nicu, posteljihnu svoju, da ju nije pustio sinu u amanet. Kad bi sve stari opravili, što bi onda mladim preostaloz? Nu da. Nica se odmetnula i zanekala go? Ptu ću. Nica se svaročkim, a na ovu stranu je nekće, tu će, kao Juzujja kol Jeriha, doľovjan biti glis i vlas Mesije, da se svi dušmani naroda izabrnoga srue i propjau.

I udje mali sin velikoga oca u hran gospodnji, među poglavice i sveštenike židovsko, da sjede na pristole. Poklonise mu se, noge mu izľubise, izpoviedise mu svoju vjenu, svoje ulvanje i svoju bučajan, a on ih blagoslovio, obodri i ufješi. Tuzumao im zakon i proroke, ostade među njima dulje vremena, dok ga ne porečeše u umutarlosti hrana, gdje političkoraju glavni rabini i oklda narod prima zakon svoje. I ovlje počeo čulo veliko dođotom kaziprla, jer ozdravi od pustić nakazeno lice čovjeka od zakona, koji nu se zvaše De Diavoli, i čije ulvanje bijaše veliko. Poglavli rukom lice gradonaćelnika izpravni mu skľjafste oči, i učinu ga liepm kao djevojčicu. Mnogim poravna krive nosove, krljave noge, baštinu otaica. I bi stavje veliko!

Narod znenen pretao ga je taj i sledede dane po ulicama i trgovima, proširali pred njegova kola svoje plaše, palnu i maslinu, a kreći židovske ľubľahu mu skute i rukave. Na skubin se poznala šunika s ustana njihovih, ali na rukavima nije, jer je nosio kušlnu boje ervene. Tako ga pratide od njesta do njesta, od ruka do južine, diver mu se i obozavojer ga. Odveľose ga na milostivo pozajmljenim državnim ľudjama i u okolna sela, da ga puć opzomna, da pristupi k njemu, da se obrne na pravu vjenu.

Prefekt carski u X. diehu Judeje. Što no se zvaše Regione Giulia pustao da rade, što hoće, jer najposlje lise se židova i njihove vjere, a u vjerske javne — tajne postanika ne valja se mjesati! Ali kad je mislio, da bi slavje moglo postati carstvo pogibeljno, prefekt se ollućio na energične, strasno energične korake. Bili židovi na oľjedni, silij onu pretorijance, da ih mize objeva; silij oni u kavani, zavtarao im plinske cijevi i puštas ih u tmini; išli oni na morski hlad, nagajaju ľudje za njima, da ih progone. I bas na moru u najljepšem svietlu pokazalo se rumsko firanstvo, pod kojim židovi uzľišu. Jer nastade prava teka za njima. Nu dođri Jelova smilova se narodu svomu i iz mora izniknu lukobran, okolo kojega ľhežahu židovske ľudjice pred carskim vjunicima. Ledeć tako jedni za drugim u počeru okolo lukobrana, ugledaše prolazili mimu njih parnjatim obćenog Mesiju. Stojao osovito na pravi bradu, i na njegov magnetićki pogled — vojne ľudje pretvore se u prali i pepeo, a spašeni židovi ođose za Mesijom u blaženou zemlju u novi Hanaan, odakle se u ove zasuđane krajeve, gdje mrzki barbar, ne maroć za nij ovu viku, mirno svoja polja ore, više nikad povratiti neće. Amen!

DOPISI.

Iz Voloskoga nam pišu: dne 31. p. naj. obavio se na ovom kotarskom glavaru izbor biranih biraca za izbor jednoga člana komisije za odmjerenje poreza od tećevine u III. poreznom razredu. Kod toga izbora bijahu jednoglasno izabrani od naše stranke predloženi birani biraci.

Dne 6. mj. obavio se pak izbor 55 biranih biraca za 3 člana komisije u IV. razredu. Za taj izbor bijaše od stanovite strane najmljen poznati mućkica u Matuljih, te je straeć i varajud ľudje sukľupľao glasovnice. Pratilga ga dapaće i jedna službena osoba. Uz svu agitaciju ipak ne smoe sukupiti više od 100 gla-

Poziv.

P. n. gg. članovi „Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“ pozivlju se ovim najuljudnije

na glavnu skupštinu

koja će se održavati u „Narodnom domu“ u Kastvu četvrtak dne 28. t. m. u 3 ure po podne sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Izvješće revizionalnog odbora.
5. Izbor upravnog odbora.
6. Izbor revizionalnog odbora.
7. Može biti predložiti.

Odbor „Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“

Kastav, 12. septembra 1899.

Mijo Laginja,
predsjednik.

Broj 2972.

Oglas natječaja.

Na temelju odluke obć. odbora i u smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 17. marča 1874. otvara se natječaj na mjesto

liječnika obćine Kastav

sa godišnjom plaćom od for. 1000 i for. 500 za paušal konja, ukupno sa for. 1500. koje će primati iz obćinske blagajne u predplatnih mjesecnih obćin.

Ličnik će biti dužan liječiti bezplatno siromašne bolesnike i voditi obćinsko zdravstveno uređivanje.

Za pohode ne siromašnih bolesnika ustanovljena je taksa kao i za druga obćinska poslanstva i dužan je o svom trošku držati obć. ličnički ormar, kojega mu obćina bezplatno daje.

Službena pogodba biti će skopljena na tri godine, a pošlje od godine do godine uz odriek od tri mjeseca unapried od jedne ili druge strane.

Molbe, obložene poveljom [diplomom] sveobćeg liječništva i svjedocbom, dokazujućom poznavanje hrvatskoga ili slovenskoga jezika, austrijskoga državlanstvo i drugim svjedocbami, koje bi bile u prilici, imaju biti podnešene podpisanom do 20. sept. t. g.

Poblje obavjesti daje podpisato.

Glavarstvo obćine

Kastav, dne 29. augusta 1899.

Obć. glavar:

M. Jelušić.

Javna zahvala.

Blгодарimo ovim veleučenom g. dr. Josipu Sebesti, obćinskom liječniku u Kastvu, što se je često u našoj obitelji, a osobito posljednjih dana svojski zauzeo prilikom opasne i rijetke operacije kašega sina Vladimira. Njegovo je duboko znanje i vještna pripomoga, da nam uz pomoć Svevišnjega ote nemiloi smrti miloi dijete.

U za čas kani našu obćinu ostaviti, ali teško će ga kastavski puk odoljeti, i to ne samo pored njegova znanja i vještnine u liječničkoj struci, nego i pored njegova blage čudi.

S toga mu ovim iz hartosti i duboke zahvalnosti kličemo: „Pratio Vas svuda dobi Bog, vrijedni nam liječniče, želeći Vama svaku sreću i zadovoljstvo, jer tako vrstnih liječnika kano što ste Vi, veleučeni gospodine, narod nužno treba.“

Brešca, 12. septembra 1899.

Vaši do groba zahvalni:

Robert i Ermina Jurinčić.

Broj 26099

Oglas natječaja.

Usljed zaključka odborske sjednice podpisanog od 7. septembra 1899. raspisuje se ovim natječaj za mjesto voditeljice dječjeg zabavišta družbe sv. Cirila i Metoda za Istru u Malom Lošinj.

Godišnja plaća ustanovljena je na for 360, isplativih u jednakih mjesecnih anticpatnih obrocih, for 30 za paušal, isplativih u 2 jednaka semestralna obroka i stan u naravi.

Molbe, obložene svjedocbami položenog izpita voditeljice dojavu službe, imaju se predložiti „Ravnateljstvu družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“ u Voloskom najkasnije do 30. septembra t. g.

Poblje obavjesti daje podpisanom. Volosko-Opatija, 9. sept. 1899.

Za ravnateljstvo:

Predsjednik:

Dr. Đinko Vitezić.

Tajnik:

Dr. Pošić.

Objava.

Upisivanje u ovu c. kr. pripravnicu za učiteljista slediti će 29. i 30. o. mj. u jutro i zapodne. Primaju se učenici kripekoga zdravlja, koji su dobrim uspjehom dovršili pučku školu i 14. godinu dobe svoje. Kad bi kojemu do 14. godine primanjivalo manje od 6 mjeseci, može dobiti oprost primanjkuće dobe. Koji se želi upisati, mora donieti uz posljednu školsku svjedocbu još i krstnicu i svjedocbu o cijepljenju kozica. Siromašni djaci, koji dobro napreduju, dobiti će državnu podporu.

Tko se prijavi poslie spomenutog vremina, neće se primiti. Redoviti pouk počima 2. oktobrom.

Kastav, 12. septembra 1899.

Ravnateljstvo c. kr. pripravnice za učiteljista.

Ivan Bunc,

c. kr. ravnajuć učitelj.

Izkaz prinosa na ravnateljstvo „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“ tekom mjeseca Junija tok. g. 1899.

Podgradska podružnica, izručuje po g. Slavuju Jenku dar	1 dukat.
Gosp. I. Vrbančić, gradski načelnik u Karlovcu: na ime utemeljiteljne svoje članarine for.	50-
Gđja. Adda Vrbančić, gđja. goriretenog gospodina sabranih: dne 28. V. u samostanu franjevacca prigodom zdravice domovini	10-
G. Škender Fabković, Zagreb — svoj prinos za lipanj	1-
G. Fran Anaković, župnik u Privlaci: svoj mjesecni prinos za lipanj	1-
Gosp. Josip Petrák, kapelan na Zvončici - Brezica - sabranih Podgradska posujilnica i hranilnica, od svoga dobilka daruje	20-
Od zabave priredjene dne 25. V. u Čitaonici u Opatiji prigodom obdržavanja glavne godišnje skupštine	70-30
Gosp. dr. Otokar Rybarž, odvjetnik u Trstu, na ime Uprave „Nase Sloge“	4-95
Uprava „Hrvatske Sloge“ na Susaku	81-
Gosp. Bon. Bettolo, inžinir u Petrinji: sakupljenh u raznim prilikama	20--
Gosp. Ante Sterk, pomorski kapetan i posjednik, sakupio u jednom druztvu	7-05
Gosp. dr. Otokar Rybarž, odvjetnik u Trstu: na ime Uprave „Nase Sloge“ stiglih njoj	35-60
Gosp. M. Marušić, kateketa na Rijeci, sabranih: od nekjih članova riječke čitaonice, mjesto vijenca na odar milog si i vrijednog člana Ant. Kopačića	30-40
„Matice Hrvatska“ — Zagreb — po svom blagajniku gosp. Kostrečiću prispjelih njoj darova	1-10
Gosp. Albin Priskić, blagajnik podružnice mužke u Opatiji: članarinu za god. 1898.	43-
Zbor hrv. duhov. mladeži u Gorici, sakupljenih: pri razpačavanju Matičnih knjizga te daruje od prihoda i razprodaje svoje neke knjizice	25-78
Podružnica u Podgradu: pripošilje poštans. čekom plaćenih od A. D. uslijed sudbeno-kaznene uvrijede i poravnanja	100-
Podružnica u S. Martinu kod Buzeta, članarine	14-20
Te utjeranih od plesa	2-68
Gosp. Škender Holnjević: u ime hrv. stolnog druztva Zvonček u Beču kao čisti prihod od zabave, obdržavane dne 25. V.	18-05
Gosp. Hrvoj Ištarić, svoj mjes. prinos za lipanj	1-
Gosp. dr. Konrad Janežić, svoj mj. prinos za lipanj	1-
Volosko, 10. rujna 1899. Dr. Fabianić, blagajnik.	

Višnjanskom kokotu.

Ne budali, tomit nemoj pera.
Kukuriki opet od milote,
Kokošice niko ti ne ote . . .
Vojna za svog tvrda njena vjera.
Šetat bez strá možes s njom la seva,
Ona danju tvoje sluša! note — —
Epikurske takve za sirote
Samoliste praviti neće „guerra“.
„Il popolo“, „I Istrici“ i „Eco“
Donasiti plodove će vaše;
Sa svrakom će tucat puran čaše
Dokle pisat budeš al compare . . .
Trpi nalko voladine stare —
U mir pasti scio sto je steko.
Osvetnik.

F. Pečenko

HOTEL EUROPA

u Puli
preporuča se gg. putnicima.

Tko ne vidi iz ovoga moć zadruga? Zavririmo malo bolje u sviet. Zar nam se ne čini i na jedna velika zadruga? Ona zemlja rodi obilato onom plodinom, a ova ovom, koja u prvoy ne rodi, jedna pomaže drugoy pomoću trgovine i tako imadu i jedna i druga obije.

Netreba nam tako daleko posizati te ostanu mo radje u rođenoj kući, u kojoj smo se odgojili. Zar nije i to malena zadruga? Jesu li svi članovi radini i poslušni, ili bolje, imadu li pred očima obiteljsku, dotično zadrugu svrhu, svi poslovi dobro uspijevaju, dok u prvolivnom slučaju sve propada. U svakom selu ina po koji samoživac, komu-smo zaslja jamačno kudkada u kuća, pa što smo tamo vidjeli? Je li bilo u kući sve dobro ponamješteno, kao u drugoj, gdje smo vidjeli marljivo domaćicu, koja ima svakoy stvari određeno mjesto? Jesu li svi poslovi na vrijeme obavljeni? Zaista nisu.

Tko dobro prouči samo nekadanju hrvatsku zadrugu, kako da ga srst ne prodju? Koliko je obitelji među Hrvatima propalo s diobom, t. j. rasulom zadruga, koji su nekada slovile kao veliki posjednici. Moć hrvatske zadruga dobro su poznavali neprijatelji hrvatskoga naroda, pa su i svimi silami nastojali, da ju unište, što im je većinom i poslo za rukom. I sam je narod nvidio, ali žalibože prekasno, što ju je tim pretrpio, pa je opjevao ona zlatna zadruga vremena u pjesmi, koja prelazi sada od koljena na koljeno. Spomen na hrvatsku zadrugu ostao je uz malu iznimku, samo u zapečku, gdje za dugo zimse večeri stari djed pripovieda svojoj unučadi ona zlatna zadruga vremena. Od kolike je važnosti bila hrvatska zadruga, najbolje nam dokazuju riječi dr. Rudolfa Mayra o ruskom „miru“, koji je njesto slična našoj zadrugi: „Rusija nam nije pogibeljna — kaže on — sa svojih 80 milijuna stanovnika, svojom velikom vojskom, nego svojim gospodarskim uređenjem, jer ovo uređenje narodu najviše daje, daktle je bolje, nego ikoje druge evropske države“.

Da zadruga može napredovati, nije dosta, da se petolrica, sestorica, zajedno družu u savez i tako rade, već treba tu čvrstih temelja, na kojima se mora zadruga osnuvati. Samo jedan nevaljan temeljni kamen može prouzročiti, da se poruši čitava zadruga ili da ova donese njesto koristi štetu. Da sa zadruga koriste, valja nam tekak dokazivati, ali da one mogu i mnogo škoditi, lalko se svjedocimo u obćenom životu. Posljedice onih zadruga, koje propadu, jesu svadje, nemiri i osvete.

Prvi i najvažniji zakon, na kojem mora biti osnovana zadruga, jest kršćanska ljubav. Ako nije zadruga osnovana na ovom zakonu, prouzročit će čovječanstvu više štete, nego koristi. To vidimo kod nekjih banka, koje pod imenom dobrovoljnih druztava pune prostrane kese glavničara (kapitalista) novcem siromašnog radnika, a napose seljaka. Seljak siromali radi dan i noć, a plod njegova znojga pada drugomu u krilo. Ovakva su druztva osnovana na urzkoj sebičnosti, koja pomaže pojedince, a da se pri tom niti ne obazire na množtvo naroda. Ovakve zadruga niesu kršćanske, one su nepoštenne i nemoralne. Svaka zadruga, koja je ovako osnovana, mora propasti ili na ovaj ili na onaj način. Ili zadruga sama propade, ili pak dobilak ide po onoj: „Kako došo, tako prošlo“. Naprotiv zadruga na kršćanskoj podlozi triezno i pošteno upravljana, mora napredovati.

Drugi zakon, koji ima u zadrugi vladati jest taj, da se prohibiti zadruga podudaruju, t. j. da su zajednički za sve članove. Gdje toga nema, zadruga ne može napredovati valjano. Dakle, kud želimo osnovati kakvu zadrugu, moramo primati samo takve članove, koji imadu istu svrhu. Članovi, koji bi u druztvu gledali samo svoju korist, takvi ne spadaju u druztvo, takvi bi bili druztvu samo na štetu.

Na temelju ovih dvajuh zakona mora biti osnovana svaka zadruga, želimo li, da nam donese obilatog ploda. (Dalje slediti.)

Društvene viesti.

Hrvat! Naručbe za slike o Zrinjskom i Frankopanu, kojima je cijena 5 (pet) f. a čisti dobilak namijenjen družbi sv. Cirila i Metoda za Istru i hrv. starinarskom druztvu u Kudu, primaju se još najkasnije do 15. ovog mjeseca. Adresa: stud. iur. Milan Matić, Beč (Wien) VII. Burggasse 81. Mezzanin 2. Rodoljubi, napried!

Tko tole premože, neka se naruči na ove krasne slike za ured svoga stana i na korist naše družbe.

Njegova svetost
Papa Lav XIIH.
sporočio je po svojem liječniku prof. Dr. Lippionu g. lječaru G. PICCOLI-u u Ljubljanji arđanju zabavlu za pripisane M. uatencičice

tinkture za želudac
te mu diplomom od dne 27. novembra 1897. podielio naslov „dvorski dobavljač Njegove svetosti“ sa pravom nositi u svojoj firmi uz naslov također grb Njegove svetosti.

Rečeni liječnik knošto i mnogi drugi glasoviti profesori i doktori pripisuju bolestnim Piccoli-jevu želudacnu tinkturu, koja jači želudac, povećava telj, pospiešava probavu i tjelesni otvor. Naručbe prima i uz pouzdeć opravilja točno

G. PICCOLI,
lječkar „pri angelu“ u Ljubljani.
Tinktura za želudac razasilje vlastnik po 12 stakl. za for. 1.25 a. vr., po 24 stakl. za for. 2.40, po 36 stakl. za for. 3.50, po 70 stakl. za for. 6.30 (poštanski paket, koji ne teži preko 5 kg.), po 110. za for. 10-30. — Poštarinu moraju plaćati sami naručitelji.

Brijač
Nikola Alaić
preporuča
svoju brijačnicu
u Puli
na Fran Josipovoj cesti 6
(tik kavane „Miramare“)